

ικανοποιητικό για τουριστικό τοπικό ενδιαφέροντος. Πρώτα γιατί είναι πολύ πλούσια διακοσμημένο. Έπειτα με την εύρεση άγγείων και δατών, νεολιθικής —κατά πάσαν πιθανότητα— εποχής, φαίνεται ότι χρησιμοποιήθηκε ή ως τόπος κατοικίας ή ως κατοικία. Αν αφαιρεθούν με προσοχή και επίβλεψη από ειδικά τα φερτά υλικά θα αποκαλυφθούν ασφαλώς νέοι χώροι και άλλα ανθρώπινα ίχνη, που θα βοηθήσουν όχι μονάχα στη μελέτη του σπηλαιού, αλλά και στην μελέτη της περιοχής.

Είναι βέβαιο πως αν αναγερθή έξοχικό κέντρο κοντά στο σπήλαιο θα βοηθήσει πολύ στην προσέλευση επισκεπτών.

Σ' όλα αυτά πρέπει να προστεθούν: η θαυμάσια διαδρομή από την Τρίπολη στην Καμμενίτσα, ή ωραιότερη θέα από το σπήλαιο προς το γραφικό χωριό, ή τοποθεσία Τρανόβρουση, το κλίμα και η φιλοξενία των κατοίκων του.

Η διευθέτησή του, που ή μελέτη της θα γίνη μετά την άφαιρηση των φερτών υλικών, θα σχετισθῆ με την Θεοτόκο και την γέννηση του θείου βρέφους.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΑΣΕΑΣ 'Αρ. 3.481

Υπό "Αννας Πετροχείλου

Το σπήλαιον 'Ασέας εύρσκεται παρά την τοποθεσίαν «Τρύπιο Λιθάρι» επί της άριστερας πλευρας της άμαξιτης όδοϋ Τριπόλεως—'Αραχαμιτών, εις άπόστασιν 150 μ. από το χωριόν 'Ασέα, εις ύψος 850 μ. υ.ε.θ. 'Υπάγεται εις την κοινότητα 'Ασέας 'Αρκαδίας.

Ιστορικόν :

Η άποκάλυψις του άνωτέρω σπηλαιού έγινε το 1964 κατά την διαπλάτυνσιν της άνωτέρω όδοϋ, καθ' όν χρόνον ό κάτοικος του χωριού Σταύρος Κ. Φράγκος έκαμε άμμοχαλικοληψίαν (ύλικόν της περιοχής), όποτε διηνοιγει όπή, όδηγοϋσα προς το σπήλαιον.

Πρώτοι έπισκεφθέντες το σπήλαιον ησαν οι κ.κ. Κ. Π. Λαμπρόπουλος Γραμμ. Κοινот. 'Ασέας, Β.Σ. Φράγκος και 'Αθ. Δημόπουλος Ιερεϋς 'Ασέας.

Η 'Ελλ. Σπηλ. 'Εταιρία άνέθεσεν, κατόπιν παρακλήσεως της Κοινότητος 'Ασέας, εις την γράφουσαν την έξερεύνησιν του άνωτέρω σπηλαιού, ή όποια έπραγματοποιήθη τον 'Ιούλιον του 1965, με την συμπάρασασιν του άντιπροέδρου, γραμματέως και κατοίκων της κοινότητος 'Ασέας.

Περιοχή του σπηλαιού και το σπήλαιον :

Ολόκληρος ή περί το σπήλαιον περιοχή έχει πλουσίαν δασικήν βλάστησιν κυρίως έκ δρυών και καστανιών. Επίσης υπάρχουν καλλιεργημένοι έκτεταμένοι μηλεώνες.

Η είσοδος του σπηλαιού είναι στόμιον διαστάσεων 2 μ. πλάτους και 0,60 ύψους.

Το σπήλαιον είναι βαραθρώδες.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓναν διάδρομον πολὺ ἐπικλινῆ διαστάσεων : μῆκος 3,5 μ. πλάτος 2—2,5, ὕψος 0,50.

Ἀκολουθεῖ θάλαμος διαστάσεων $8 \times 6,5 \times 2,5 \times 3,5$.

Ὁ ἀνωτέρω θάλαμος πλουσιώτατα διακοσμημένος με σταλακτίτας καὶ σταλαγμίτας εἰς μὲν τὸ ἀριστερὸν τοῦ τμήμα καὶ εἰς πλάτος 2,5 μ. εἶναι ἀρκετὰ προσχωμένος ὑπὸ φερτῶν ὕλικῶν—πέτρες χῶματα—ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἀνεπτυγμένοι σταλαγμίτες εὐκόλως ἀποσπώμενοι, εἰς δὲ τὸ

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου Ἀσέας.

Φωτ. Ἀννας Πετροχείλου

δεξιὸν τοῦ τμήμα ἐκβαθύνεται ἀποτόμως παρουσιάζων μορφὴν φρέατος, διαστάσεων: μῆκος $5,5 \times 4 \times 3,5$ καὶ βάθος εἰς μὲν τὰς ἀρχὰς 1,5, εἰς δὲ τὸ τέλος 3,5 μ.

Εἰς τὸ κατώτατον σημεῖον τοῦ φρέατος διὰ μέσου σχισμῆς ἐπὶ σταλακτιτικοῦ τοίχου διεπιστῶθη κοιλώμα ἀγνώστων διαστάσεων. Ἐπακολουθήσασα διεύρυνσις ἀπεκάλυψε μικρὸν κοιλώμα, καταλήγον εἰς καταβόθραν βάθους 10 μ.π.

Τὰ τοιχώματα τοῦ κοιλώματος εἶναι ἐπενδεδυμένα με παχὺ στρώμα σταλακτιτικοῦ ὕλικου ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ (3,5 μ.) μέχρι τὸ βαθύτερον σημεῖον τῆς καταβόθρας.

Τὸ ἀνωτέρω κοιλώμα συνδέεται ἐπίσης με τὸ κυρίως σπήλαιον καὶ δι' ἀνοίγματος ἐν εἴδει μικροῦ παραθύρου εὕρισκομένου πλησίον τῆς ὀροφῆς τοῦ.

Σπηλαιογένεσις :

Τὸ σπήλαιον διηνοίχθη ἐντὸς ἀσβεστολίθου διὰ διαβρώσεως καὶ πιέσεως.

Τὰ ὕδατα διήνοιξαν κατ' ἀρχὰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ σπηλαίου καθ' ὄλον τὸ πλάτος του. Ἐν συνεχείᾳ διήνοιξαν τὸ φρέαρ καὶ τὴν καταβόθραν διὰ τῆς ὁποίας διαφυγῶντα ἐξεκένωσαν τὸ κοίλωμα. Μετὰ τὴν

Διάκοσμος τοῦ ἐσωτερικοῦ σπηλαίου Ἰσάας.

Φωτ. Ἰσάας Πετροχείλου

ἐκκένωσιν ἠκολούθησεν ἡ διακόσμησις του διὰ τῆς σταγονοροφῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἀριστερὸν τμήμα τοῦ σπηλαίου ὑπέστη πρόσχωσιν ἀπὸ ἀποσπασθέντα ἐκ τῆς ὀροφῆς ὕλικά. Ἐπ' αὐτῶν — πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ φρέατος — ἔχουν ἀναπτυχθῆ σταλαγμίται, ὅπως ἐπίσης καὶ εἰς τὸ τελευταῖον σημεῖον τοῦ φρέατος. Ἄν ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ φρέατος τὰ φερτὰ ὕλικά τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὴν διάνοιξιν τῆς εἰσόδου πιθανὸν νὰ ἀποκαλυφθοῦν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον σταλαγμίται.

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου - Θερμοκρασία - Ὑγρασία - Τουρισμός :

Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἐκ Β. πρὸς Ν. καὶ ἔχει συνολικὸν μῆκος 14

μ.π. Τὸ μεγαλύτερον βάθος τοῦ ἀνέρχεται—συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ βάθους τῆς καταβόθρας εἰς 17,5. Καταλαμβάνει ἔκτασιν 55 τ.μ.

Ἡ θερμοκρασία ἐντὸς τοῦ σπηλαίου κατὰ τὴν 12ην Ἰουλίου ἦτο 14° Κελσίου. Ὑγρασία 85°.

Τὸ σπήλαιον Ἀσέας παρὰ τὸν διάκοσμον τοῦ στερεῖται τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος λόγῳ τῶν περιωρισμένων διαστάσεων τοῦ.

Ἄν ἀφαιρεθοῦν τὰ φερτὰ ὑλικά ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν τμήμα καὶ ἀποκαλυφθῇ συνέχεια τοῦ σπηλαίου μὲ ἀνάλογον διάκοσμον, τότε θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουιν μερικὰ ἔργα πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπισκέψεώς τοῦ.

R É S U M É

DEUX GROTTES D'ARCADIE

La Grotte Theotokou de Kamenitsa No 3506

par Anne Petrochilou

La grotte se trouve près du village Kammenitsa de Gortynia. Elle se compose d'une salle de 13 × 17 m. d'une superficie de 200 m² riche en stalactites. Des pieces de potterie et des ossements humains y ont été decouvertes. La grotte presente un interêt touristique local. Decouverte en 1966.

La grotte Asea No 3481

par Anne Petrochilos

La grotte Asea se trouve près de la route Tripolis - Arachamitsa à 150 m. du Village Asea. Il s'agit d'une petite grotto-gouffre composée d'un couloir à pente très prononcée de 3,5 m, et d'une salle de 8×6,5×2,6×3,5 m. a riche decor stalactitique. Superficie totale de la grotte 55 m².